

KATA SEPPÄ

Etelän taikaa

Etelän taikaa

Kiitos ystäväilleni!

Tämä kirja ei olisi koskaan valmistunut,
jos en olisi saanut teiltä niin paljon tukea ja
kannustusta esikoiseni kohdalla.

Kata Seppä
Etelän taikaa

© 2025 Kata Seppä

Kustantaja: BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12 B,
00100 Helsinki, bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273,
22763 Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-80-8365-8

Luku 1

"Mihin helvettiin mä olen tullut?" tiuskaisin vieressäni istuvalle vieraalla ihmiselle. Tai no, ei hän täysin vieras ollut, koska olimme tavanneet Helsingin lentoasemalla jo aamulla ja lentäneet yhdessä Euroopan toiselle puolelle, Etelään. Oloni oli kuuma, tukala ja kaikki tuntui vieraalta.

"Tällaista varmaan on helvetissä. Autoja, ääniä, hajuja, kuumuutta ja tukaluutta", sanoin tuntiessani pääni räjähtävän.

"Eikä ole, älä nyt viitti, eihän tää mitään ole", vieressäni istuva Raisa kommentoi puoliksi naurahtuen.

"Hyvä sun on puhua, olet ollut täällä ennenkin, mutta mä en ole koskaan edes käynyt lomalla ja nyt pitäisi hoitaa työt ja kertoa, kuinka ihana paikka tämä on", vastasin ärsyyntyneenä Raisan hyväntuulisuudesta.

"Kyllä sä totut, ihan varmasti. Tää siis oikeasti on ihana paikka. Täällä lentokentän läheisyydessä nyt aina vaan on melua ja ihmisiä, mutta pian helpottaa. Ei me jouduta kestäämään tätä kun kerran viikossa", Raisa lohdutti ja jatkoi: "Niin paitsi tietty kun vedetään Pääkaupunkiretki, niin silloin myös."

Just näin, kiva.

Vähitellen liikenteen melu ja kaupungin valot alkoivat rauhoittumaan ja hetken aikaa oli täysin pimeää ja hiljaista. Vain taksinkuljettajan valitsema diskopoppi soi auton kaiuttimista, mutta se oli pientä verrattuna äskeiseen markkinatunnelmaan. Sata savolaista, ravikilpailut ja huutokauppa kun laitettaisiin samaan pieneen halliin, saataisiin jotain äskeisen kaltaista aikaiseksi.

Nauttimiseni hiljaisuudesta rikkoi Raisan kysymys: "Missä sä olet ollut aiemmin oppaana?"

"Monissa paikoissa. Viimeisimpänä Saarella, jonne jätin sydämeni", vastasin huokaisten ja jatkoin: "Entäpä sä? Siis tämän lisäksi?"

”Täällä jo kolmatta kertaa, wuhuu. No ei vaan. Oikeasti, tämä on kyllä kiva paikka, niin ristiriitainen. Suurkaupungin hulinaa ja kohta sullekin tutuksi tulevaa rannan rauhaa. Meidän käyttämät hotellit ovat melkeinpä kaikki tuolla rannan alueella, joten saadaan nauttia siitä parhaasta, mitä Etelällä on meille tarjota. Niin ja siis olin mä Kaukomailla myös pari kertaa näiden Etelän talvikausien välissä.”

”Ai olit? Okei. Siis mun yksi kaveri, tai no, sellainen lähti nyt Kaukomailla. Tai no, kakskyt kahdeksan päivää sitten lähti hän. Pois. Siis Suomesta pois. Lähti Kaukomailla”, sopersin ja sain Raisalta hämmennyneen katseen, jonka näin, koska katuvalot olivat jälleen alkaneet pimeyden jälkeen.

”Okei”, hän totesi, johon kiirehdin vastaamaan:

”Siis mun edellisen kauden pomo, esimies, henkilö, esihenkilö oli hän.”

”Okei”, Raisa totesi uudestaan eikä kysynyt enempää.

Matkaoppaalla kaudet seurasivat toisiaan. Kohteet vaihtuivat joskus niin nopeasti, ettei edellisiä aina muistanutkaan. Kaikkialla oli samantilaista, mutta aina myös erilaista. Rannat ja ravintolat, yökerhot ja markkinapaikat olivat toistensa kopioita omanlaisilla pienillä lisämausteillaan. Jokaisessa paikassa oli omia pieniä erikoisuuksia. Oli erilaisia herkkuja, vatkattua voita tai kaalisalaattia pitsan päällä. Oli myös tietyille kohteille tyypillisiä pieniä seikkoja, pieniä omia tuoksujia tai tyyppillisiä ääniä, jotka tekivät kohteista ainutkertaisia. Jokaisessa oli omanlainen lisämauste liukuhihnalta tulevan turistikakun päällä.

”Olit oikeassa, nyt Etelä näyttää paljon miellyttävämmältä, kuin hetki sitten”, sanoin kun Raisan kanssa raahasimme matkalaukkujamme uuteen kotiimme. Kotimme oli pienkerrostalo, josta firmamme oli vuokrannut meille molemmille omat pienet asunnot. Todellista luksusta! Ei soluasuntoja, hotellihuoneita tai huoneistohotelleja turhanpäiväisillä keittolevyillä, vaan ihan oikeat asunnot ihan vain omaan käyttöön. Raisa näytti luhtitalotyyllisen pienkerrostalon alakerrassa sijaitsevan

pesukoneen, jonka varausvihko oli talon raamattu. Siinä talon ensimmäinen sääntö: noudata aina varauskirjaan merkittyjä aikoja. Muut asukkaan olivat myös oppaita, tosin skandinaaveja eli eri firmoissa töissä. Meidän firmamme oli muutenkin pieni tekijä etenkin Suomimatkojen rinnalla. Meidän asiakkaat lentäisivät Etelään toisen firman kanssa jaetulla koneella. Koneet ovat Airbusin keskisuuria matkustajakoneita eli se tarkoittaa yhteensä noin kahtasataa matkustajaa per lento. Minulla ei ollut varmuutta, kuinka paljon meidän kapasiteettimme oli, mutta arvelin sen olevan noin puolet. Meidän firmallamme ei ollut rahaa – ja tuskin haluakaan – omaan laivastoon, joten matkustajapaikkojen vuokraaminen lentokoneesta toiselta firmalta oli hyvä vaihtoehto. Tosin vielä saapumisiltanani en osannut aavistaa, ettei niin välttämättä ollutkaan.

Asuntoni oli tähänastisista opasmajoituksistani selkeästi paras. Asunto oli suuri, makuuhuoneen ja kylpyhuoneen lisäksi siinä oli iso olohuone-keittiö ja valtava parveke. Sisustus oli pelkistetty, ei mattoja, mutta verhot sentään joka huoneessa. Makuuhuoneessa oli seinänkokoinen vaatekaappi ja täysleveä sänky. Tai oikeastaan kaksi yhdeksänkymmentä leveätä työnnettynä vierekkäin vain heikosti yhteen, jonka myöhemmin opin. Yleensä oppaat jakoivat huoneistoja tai majoittuivat pienissä (ja joskus myös ikkunattomissa) hotellihuoneissa. Vaikka minun asuntoni oli suuri, ei sitä voinut jakaa, koska makuuhuoneita oli vain yksi. Niinpä sain koko lukaalin itselleni ja kuulin, että Raisalla oli samanlainen. Edessä oleva Etelän-kausi näytti heti paljon valoisemmalta.

Toimistolla saimme jämäkän tervehdyksen esihenkilö Espeltä. ”Viikkojaksotus näyttää hyvältä. Maanantaisin aikainen kenttä eli tervetulotilaisuuden illalla. Tiistaina tietenkin kaupunkikierros ja keski- viikkona kokopäiväretki. Toinen teistä vetää toisen retken ja toinen on silloin hotellipäivystyksillä. Torstaina on paikallinen elämä -retki ja lauantaina iltaretki. Nekin jaetaan teidän kesken niin, että toinen on vapaalla torstain ja toinen perjantain. Hotellipäivystyksiä loppuviikkoon tulee molemmille. Sunnuntaina olette yhdessä hotelleilla ja toimistolla.

Aika selkeää, eikö?” Espe luetteli kuin kenraali määräystä. Hän jakoi haalistuneet väritulosteet, joissa oli ruudukoissa jaetut työvuorot ja kullissa kivan keltaiset pallonaamahymiot piristämässä ja toivottamassa ”Have a nice day!”

”Tota, mietin vaan, kun tuolla edellisessä kohteessa mä sain kyllä vetää kaikki retket. Ja nyt tässä on mulle laitettu noita hotellitapaamisiakin. Ja vielä kahtena päivänä! Pystyykö tätä vielä muuttamaan?” kysyin kauhistuneena. En pystyisi istumaan tunkkaisten hotellien tunkkaisissa auloissa ja hoitamaan kamalan tärkeitä asioita kuten pehmeämpiä tyynyjä tai kylpyhuoneiden viemäreistä öisiin esiin nousevia torakoita. Halusin retkille sillä välittäessäni tietoa olin parempi kuin jakaessani puhtaita hammaspesulaseja. Hotellitapaamiset olivat yleensä tylsiä ja retkillä olisi enemmän tapahtumia ja tunnelmaa. Tulin töihin Etelään, en istumaan hotellien auloihin.

”Ei”, Espe totesi selkeästi ja yksinkertaisesti. Tästä asiasta ei siis keskusteltaisi enempää. Kiva.

”Missä Espe on ollut aiemmin?” kysyin Raisalta, kun kävimme syö-mässä lounassalaatit toimiston läheisessä ravintolassa. Paikka oli lähellä, mutta hintatasonsa takia siitä tuskin tulisi meille kantapaikkaa.

”No siis sillä on aika pitkä kokemus. Vaikka eihän se vielä ole kovin vanha, vähän meitä vanhempi. Se on koulutukseltaan urheiluhieroja ja suoritti osan siitä koulusta Espanjassa. Siitä sille syntyi palo asua ulkomailla ja siksi se hakeutui opaskouluun, lähti oppaaksi ja eteni tosi nopeasti. Ensimmäinen hän oli vuoropäällikkö ja jossain vaiheessa jopa destination manager. Sillä oli ihan oma kohde kolme kautta Mosambikissa.

”Okei”, ilahduin, sillä olin selvästi saanut Raisasta liittolaisen itselleni.

”Hän vaikuttaa aika tiukalta”, jatkoin toivoessani liittomme syventyvän yhteisen vihollisen myötä.

”Joo, se on aikoinaan tanssinut jonkun jääkiekkjoukkueen matseissa ja se taisi olla aika kilpailuhenkistä ja se taisi tehdä siitä tuollaisen suorittajan. Niin ja kyllähän sitä sanotaan, että sillä oli joku rakas siellä Afrikassa. Joku, jonka se joutui jättämään sinne eikä ole toista yhtä hyvää

löytänyt. Mutta toisaalta, eikös meillä kaikilla ole kaipauksenkohteita ympäri maailmaa?”, Raisan kysymys hämmästytti minua. Tiesikö hän jotain minun viime kaudesta ja Pomosta? Oppaiden kesken oli pienet piirit ja selvästikin toisten asiat tiedettiin, tai ainakin luultiin tietävän, kohtuullisen hyvin. Etenkin saman firman sisällä asiat tuntuivat leviävän ympäri maapalloa todella nopeasti. Mutta eihän Raisa voisi tietää Pomosta. Ei hänestä tiennyt kukaan mitään. Pomo oli toisella puolella maailmaa enkä usko, että hän edes ajatteli minua enää. Viime kaudesta tuntui olevan ikuisuus aikaa.

”Ai onko sullakin joku taakse jäänyt, jonka luolta lensit pois?” Raisa kiinnostui, kun en heti vastannut.

”Heh, joo, onhan noita. *But I never promised you a rose garden*, tiedäthän?” kuittasin naurahtaen.

Ensimmäinen viikkomme Etelässä oli varattu paikkoihin tutustumiseen ja hotellikansioiden tekemiseen. Pari päivää toimistolla täyttyi word-tiedostojen sommittelulla ja lukemattomien paperilappujen tulostamisella. Tarkistimme aukioloaikoja, kopioimme bussiaikatauluja ja teimme mahdollisimman selkeät retkimainokset. Päätimme, että retkiä myytäisiin tänä vuonna ennätysmäärä! Tosin meidän tilipussiamme se ei lihottaisi, koska olimme kuukausipalkalla. Jos kausi oli pitkä, saattoi oppaat ja joskus jopa firman asioita hoitava agenttifirma tehdä yhteistyösopimuksia ravintoloiden tai myymälöiden kanssa. Matalan tulotason maissa, joissa palveluala ja turismi oli jopa pääelinkeino, tehtiin sopimuksia enemmän kuin kehittyneissä ja ei niin korruptuneissa maissa. Paras sopimus oppaille oli yleensä ruoka. Ravintola tarjosi ilmaisen tai halvan ruoan ja vastineeksi oppaat suosittelivat lomalaisille kyseistä ravintolaa hieman muita ravintoloita hanakammin. Yleensä ravintolat olivat siistejä ja ruoka hyvää, joten sellaisia suositteli mielellään. Kilpailu kuitenkin oli kovaa ja hyviä ravintoloita paljon. Siksi ravintolat mielellään ottivat oppaat univormuissaan ikkunapöytiin istumaan ja samalla

mainostamaan. Oppaan palkka oli niin pieni, ettei rahaa ravintolassa syömiseen olisi ollutkaan ilman toimivaa yhteistyötä.

Saatuamme toimistolla kansiot kiiltäviksi ja sivut suoriksi lähdimme hotelleille. Halusimme nähdä kaikista hotelleista huoneita, aamiaistilan ja mahdolliset lisävarusteet kuten uima-altaan. Halusimme tutustua hotelleihin mahdollisimman hyvin, jotta osaisimme palvella lomalaisia tiedon kautta luotettavasti. Jätimme hotellien auloihin hotellikansiot näkyville paikoille, jotta ne löydetäisiin ja niitä oikeasti käytettäisiin. Halusimme myös joka sunnuntaisin sivuvaihtorumban käyvän sujuvasti, sillä joka viikko lomalaiset haettaisiin hotellilta eri aikaan paluumatkalle. Joka viikko hotelleissa oli eri määrä lomalaisia ja siksi hakuajat vaihtuivat viikoittain. Joillakin viikoilla ei jossain hotellissa ollut yhtään meidän lomailijaa.

”Meillä on tosi vähän hotelleja,” Raisa sanoin yllättäen viimeisellä hotellillamme.

”Joo, onhan tämä aika pieni kohde ja nähtävästi aika vähäiset paksimäärät. Ei välttämättä päästä ihan tavoitteeseemme tehdä kaikkien aikojen retkimyyntiennätystä, mutta panostetaan kato laatuun kun määrää ei ole.”

”Joo ja nautitaan itse enemmän vapaa-ajasta, jos vaikka kaikki retket eivät aina toteudukaan,” Raisa nauroi.

Emme voineet vielä aavistaakaan, kuinka hiuksen hieno ero oli ylimääräisen vapaa-ajan ja töiden loppumisen välillä.

Vihdoin koitti viikon ja ehkä koko alkukauden odotetuin hetki: tulobilet. Tulobileisiin esihenkilö järjesti aina jotain erityistä ja mukavaa tekemistä ja tapahtumaa. Isoissa kohteissa tulobilet kauden aluksi olivat aina isoja kuten myös lähtöbilet aina kauden lopuksi. Tässä kohteessa meitä oli kolme, joten kovinkaan isoja juhlia tai upeaa speaktaakkelia ei aikaan varmastikaan saatu. ”Toivottavasti firma maksaa sentään ruoat ja jotain juomaakin”, totesimme Raisan kanssa pohtiessamme illan ohjelmaa.

Etelän taikaa on itsenäinen jatko-osa vuonna 2022 julkaistulle Saaren taikaa -rakkausromaanille.

Saran tarina jatkuu Etelässä, jossa matkaopastyö saa odottamattoman kääntein, joka lopulta muuttaa koko Saran elämän. Kesän aikana Sara kohtaa ennustuksia, rakkautta, erilaisia turisteja ja huumorintäyteisiä tapahtumia.

Onnistuvatko kauniit maisemat ja vauhdikas työ saamaan Saran taas rakastumaan?

Kata Seppä on toiminut vuosia ulkomailla matkaoppaana ja hotellivirkailijana, joten tarinasta välittyy asiantuntemus ja omakohtaisuus.

